

РЕШЕНИЕ

06.03.2023

№ 26-146

с. Шеланга

КАРАР

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Шилангы авыл
жирлеге Башкарма комитеты турындагы Нигезләмәгә үзгәрешләр кертү турында

«Россия Федерациясе субъектларында гавами хакимият оештыруның гомуми
принциплары турында» 2021 елның 21 декабрдәгә 414-ФЗ номерлы Федераль
закон, «Татарстан Республикасы Конституциясенә үзгәрешләр кертү хакында» 2023
елның 26 гыйнварыннан N 1-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы
нигезендә,

Югары Ослан муниципаль районы
Шилангы авыл жирлеге Советы
карап итте:

1. Шилангы авыл жирлеге Советының 2021 елның 25 маендагы 9-51 номерлы
карары белән расланган Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль
районының Шилангы авыл жирлеге Башкарма комитеты турында Нигезләмәгә
түбәндәгә үзгәрешләрне кертергә:

1.1. Нигезләмәнең 3 статьясын түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«3 статья. Башкарма комитет вәкаләтләре

1. Жирлек Башкарма комитеты:

1) планлаштыру, бюджет, финанс һәм исәпкә алу өлкәсендә:

- жирлек бюджеты проектын, жирлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясе
проектын эшләүне тәмин итә;

- жирлек бюджетын үтәүне, жирлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясен
гамәлгә ашыруны оештыра;

- жирлекнең икътисады һәм социаль өлкәсе торышын характерлаучы статистик
күрсәткечләр жыюны оештыра һәм күрсәтелгән дәүләт хакимияте органнарына
Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә мәгълүмат бирүне оештыра»;

2) жирлек территориясендә муниципаль милеккә идарә итү, предприятиеләр,
учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә:

- жирлекнең муниципаль милкендәгә мөлкәт белән идарә итә, муниципаль
милек объектларын төзү, сатып алу, алардан файдалану, кушу һәм арендау
мәсьәләләрен хәл итә;

- жирлек Советы карары белән билгеләнә торган очрақларда жирлек Советының килештерүенә (раславына) муниципаль мөлкәтне читләштерү турында тәкъдимнәр кертә, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында да;

- муниципаль милектәге предприятиеләр, оешмалар белән жирлекнең икътисадый һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек турында шартнамәләр төзи; жирлек территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек рәвешләрендәге предприятиеләр төзүгә ярдәм итә;

- жирлек Советы билгеләгән тәртип нигезендә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзи, аларның эшчәнлек максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль казна учреждениеләрен финанслауны тәэмин итә, муниципаль учреждениеләрне һәм предприятиеләрне үзгәртеп оештыру һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә билгели һәм аларның житәкчеләрен биләгән вазыйфасыннан азат итә;

- муниципаль казна учреждениеләре эшчәнлеген финанс ягыннан тәэмин итә һәм бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр тарафыннан муниципаль биремнәрне финанс белән тәэмин итә, шулай ук муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып ала;

- социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларга «Коммерциягә карамаган оешмалар турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 31.1 һәм 31.3 статьяларында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә ярдәм күрсәтә;

3) территорияль планлаштыру, жирдән һәм башка табигый ресурслардан файдалану, әйләнә-тирә табигать мохитен саклау өлкәсендә:

- муниципаль норматив хокукый актлар проектлары буенча гавами тыңлаулар, жәмәгать тыңлаулары оештыра һәм үткәрә;

- халыкка экологик хәл турында хәбәр итә, тиешле органнарға предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның әйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудыручы, табигатьтән файдалану турындагы законнарны бозучы гамәлләре турында хәбәр итә;

- үз белдеге белән төзелгән корылманы жимерү турында, үз белдеге белән төзелгән корылманы жимерү яисә аны капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең жир белән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрендә, территорияне планлаштыру документларында, яисә федераль законнарда билгеләнгән капитал төзелеш объектлары параметрларына туры китерү турындагы Россия Федерациясе граждандык законнары нигезендә карарны кабул итә

4) төзелеш, транспорт һәм элемент өлкәсендә:

- муниципаль торак фондын төзүне һәм карап тотуны оештыра, аның исәбен алып бара, жирлек территориясендә торак төзелеше өчен шартлар тудыруны тәэмин итә;

- жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген гамәлгә ашыра;

- халыкны элемент хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыруны тәэмин итә;

5) авыл хужалыгын һәм эшқуарлыкны үстерү өлкәсендә:

- авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итә;

- кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра;

6) халыкка торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм башка хезмәт күрсәтү өлкәсендә:

- жирлек чикләрендә халыкны су белән тәэмин итүне, суны чыгаруны, халыкны ягулык белән тәэмин итүне Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә оештыра;

- халыкны жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра;

- билгеләнгән тәртиптә социаль наем шартнамәләре буенча бирелә торган торак урыннарына мохтажлар буларак гражданны исәпкә алуны алып бара;

- мәдәният оешмаларының ялын оештыру һәм халыкны хезмәт күрсәтүләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра;

- жирлек территориясендә физик культураны, мәктәп спортын һәм массакуләм спортны үстерү өчен шартлар тәэмин итә, жирлекнең рәсми физкультура-савыктыру һәм спорт чараларын уздыруны оештыра;

- халыкның күпләп ял итү өчен шартлар тудыра һәм халыкның күпләп ял итү урыннарын төзекләндерә, моңа гражданның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр полосуларына ирекле керүен тәэмин итү дә керә;

- ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыра һәм күмү урыннарын карап тотуны тәэмин итә;

- жирлекнең архив фондларын формалаштыра;

7) төзекләндерү өлкәсендә:

- каты коммуналь калдыкларны жыю (шул исәптән аерым туплау) һәм транспортлау эшчәнлеген оештыруда катнаша;

- жирлек территориясен төзекләндерү эшчәнлеген оештыра, жирлекне төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыра;

- адресларга адреслар бирә, адресларны үзгәртә, адресларны юкка чыгара, урам-юл челтәре элементларына (федераль эһәмияттәге автомобиль юлларыннан, региональ яисә муниципальгара эһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районның жирле эһәмияттәге жирле юлларыннан тыш), жирлек чикләрендә планлаштыру структурасы элементларына исемнәр бирә, мондый исемнәрне үзгәртә, юкка чыгара, мәгълүматны дөүлэт адреслы реестрында урнаштыра;

8) гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәэмин итү, халыкны һәм территорияне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә:

- жирлек территориясендә законнарның, дөүлэт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары актларының үтәлешен, гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәэмин итә;

- билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән судта яки арбитраж судта, жирле үзидарә органнарының һәм дөүлэт вазыйфаи затларының, предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның хокукларын бозучы актларына карата шикаять бирә;

- жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданныгара һәм аларның берләшмәләренә ярдәм итә;

- халык дружиналары эшчәнлеген өчен шартлар тудыра;

- жирлекнең торак пунктлары чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын үткөрүне тәэмин итә;

- үз вәкаләтләре чикләрендә һәм билгеләнгән тәртиптә халыкка гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы яки барлыкка килү турында үз вакытында хәбәр итүне һәм мәгълүмат житкерүне тәэмин итә;

- муниципаль сайлауларны, жирле референдумны, чакыртып алу буенча тавыш бирүне эзерләүне һәм уздыруны жирлек депутаты, жирлекнең сайланулы органы өгъзасы, жирлекнең сайланулы вазыйфаи заты, жирлекнең чикләрен үзгәртү,

жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне оештыру һәм матди-техник тәэмин итүне гамәлгә ашыра;

- жыелышлар, митинглар, урам йөрешләре, демонстрацияләр һәм пикетлар уздыруга, спорт, тамаша һәм башка массакуләм ижтимагый чаралар үткәрүгә бәйлә законнарда каралган чараларны гамәлгә ашыра;

- террорчылыкның асылын һәм аның ижтимагый иминлеген аңлату буенча мәгълүмати-пропаганда чаралары оештыра һәм үткәрә, шулай ук граждандарда террорчылык идеологиясен кабул итмәү, шул исәптән мәгълүмати материаллар, басма продукция тарату, аңлату эшләре һәм башка чаралар үткәрү юлы белән оештырыла һәм үткәрә;

- муниципаль милектәге яисә жирле үзидарә органнары карамагындагы объектларның террорчылыктан сакланышына карата таләпләрнең үтәлешен тәэмин итә;

- жирлек территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуға һәм үстерүгә, мигрантларны социаль һәм мәдәни жайлаштыруга, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауға юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра;

9) мәдәният, спорт һәм балалар һәм яшьләр белән эшләр өлкәсендә:

- балалар һәм яшьләр белән эшләр чараларын оештыра һәм гамәлгә ашыра.

10) жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен башкару өлкәсендә федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән:

- жирлекнең жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

- дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән матди һәм финанс чараларын исәпкә алып бара һәм тиешле файдалануны тәэмин итә;

- федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;

- жирлекнең жирле үзидарә органнары карамагындагы матди ресурслардан һәм финанс чараларынан аларга тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен өстәмә файдалануны жирлек Советы карарлары нигезендә тәэмин итә;

11) башка вәкаләтләр:

- жирлек башлыгы эшчәнлеген оештыру, хокукый, мәгълүмати, матди-техник һәм башка төрле тәэмин итүне гамәлгә ашыра;

- әлеге Уставның 5 статьясындагы 1 өлешенә 4,9, 8 һәм 19 пунктларында каралган жирлекнең жирле өһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итү максатларында жирлек өчен социаль өһәмиятле эшләрне (шул исәптән дежур торуну) ирекле нигездә башкаруға граждандарны жәлеп итү турында карар кабул итә һәм аларны үткәрүне оештыра;

- жирлекнең жирле өһәмияттәге мәсьәләләре буенча, кануннарда, әлеге Устав тарафыннан кертелгән вәкаләтләрдән тыш, жирлек Советы яисә жирлекнең башка жирле үзидарә органнары компетенциясенә жирлек Советы карарлары белән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

2. Башкарма комитет жирлекнең жирле өһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләренә хәл итү буенча түбәндәге вәкаләтләренә гамәлгә ашыра:

- жирлек музейларын тәзи;

- жирлектә нотариус булмаган очракта кануннарда каралган нотариаль гамәлләр кыла;

- опека һәм попечительлек эшчәнлеген гамәлгә ашыруда катнаша;
- җирлек территориясендә җирле милли-мәдәни автономияләрнең хокукларын гамәлгә ашыруга бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра;
- Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм җирлек территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыруга ярдәм итә;
- җирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизация эзәрләү чараларын оештыруда һәм гамәлгә ашыруда катнаша;
- муниципаль янгын сагын төзи;
- туризмны үстерү өчен шартлар тудыра;
- кеше хокукларын тәмин итүгә җәмәгать контролен гамәлгә ашыручы һәм мәжбүри тоту урыннарындагы затларга булышлык күрсәтүче иҗтимагый күзәтү комиссияләренә ярдәм күрсәтә;
- инвалидларның иҗтимагый берләшмәләренә, шулай ук инвалидларның гомумроссия иҗтимагый берләшмәләренә «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә оешмаларга ярдәм күрсәтә;
- торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча муниципаль торак фондының торак урыннарын граждандарга бирә;
- җирлек территориясендә яшәүче хужаларсыз хайваннар белән эш итү эшчәнлеген гамәлгә ашырганда чаралар оештыра;
- "Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында" Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыра.
- инвалидларның, сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затларның физик культурасын һәм спортын үстерүгә, адаптив физик культурага һәм җайлашу спортына ярдәм итә;
- «Кулланучылар хокукларын яклау турында» 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 номерлы Россия Федерациясе Законнда каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыру;
- исерек, наркотик яисә башка токсик исерек затларга ярдәм күрсәтү чараларын күрә;
- Җирлекнең җирле әһәмияттәге мәсьәләләренең билгеләнгән исемлеге чикләрендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыра.

1.2. Нигезләмәнең 5 статьясындагы 3 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Җирлек Башкарма комитеты җитәкчесе вазыйфасына кандидатларның түбәндәгеләре булырга тиеш:

- югары һөнәри белем;
- кимендә ике ел муниципаль хезмәт стажы яисә белгечлек, эзәрлек юнәлеш буенча кимендә дүрт ел эш стажы;
- җирлек Советы карары белән билгеләнә торган Башкарма комитет җитәкчесенең вазыйфаи бурычларын үтәү өчен кирәкле күләмдә эшлекле сыйфатлар һәм күнекмәләр»;

1.3. Нигезләмәнең 8 статьясындагы 2 пунктының 2 пунктчасында «Президенты» сүзен «Раисе» сүзенә алмаштырырга;

1.4. Нигезләмәнең 8 статьясындагы 2 пунктының бишенче абзацында «Президенты» сүзен «Раисе» сүзенә алмаштырырга;

11 статьяның 1 пунктында «Житөкче» сүзен төшереп калдырырга;

1.6. 13 статьяның 2 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Жирлекнең Башкарма комитеты жирле бюджет турында карар проектын чираттагы финанс елына Жирлек Советы каравына бу елның 15 ноябреннән дә соңга калмыйча кертә. Жирлек бюджеты турындагы карар проекты белән бер үк вакытта чираттагы финанс елына һәм план чорына Жирлек Советына түбәндәгеләр тапшырыла:

- жирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;

- агымдагы финанс елының узган чорында жирлекнең социаль-иқтисади үсешенең яқынча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-иқтисади үсешенең көтелүче нәтижәләре;

- жирлекнең социаль-иқтисади үсеше фаразы;

- чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең берләштерелгән бюджетының төп характеристикаларын фаразлау (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты));

- жирлек бюджеты проектына аңлатма язуы;

- бюджетара трансфертларны бүлү методикалары (методикалар проектлары) һәм исәп-хисаплар;

- елның 1 гыйнварына, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының елдан-ел артуыннан соң килүче муниципаль эчке бурычның югары чиге;

- агымдагы финанс елына бюджетның көтелүче үтәлешен бәяләү;

- жирлек Советы, жирлекнең Ревизион комиссиясе тарафыннан күрсәтелгән органнарның күрсәтелгән бюджет сметаларына карата жирлекнең башкарма комитеты белән каршылыклар барлыкка килгән очракта тапшырыла торган бюджет сметалары проектлары;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексында һәм әлеге Устав тарафыннан билгеләнгән башка документлар һәм материаллар.

Бюджет турында карар проектына бюджет ассигнованиеләрен муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программада каралмаган юнәлешләре буенча бүлү бюджеты турында карар кабул ителгән очракта, муниципаль программалар паспорты бирелә.

Бюджет турында карар проектында бюджет чыгымнары классификациясенең бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү кушымтасы булмаса, бюджет чыгымнары классификациясенең бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү белән кушымта бюджет турындагы карар проектына кушымталар составына кертелә»;

2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Шилангы авыл жирлегенә Башкарма комитеты турындагы Нигезләмәнең текстын яңа редакциядә расларга (1 нче кушымта).

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында, Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында, Шиланы авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында урнаштырырга.

Совет рәисе,

Югары Ослан муниципаль районы

Шилангы авыл жирлегенә башлыгы

В.В.Майоров

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Шилангы авыл
жирлеге Советы карарына
1 нче кушымта

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Шилангы авыл
жирлеге Башкарма комитеты турында Нигезләмә

Өлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, 2003 елның 6 октябрдәге 6 номерлы "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, 2004 елның 28 июлдәге "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы белән, Шилангы авыл жирлеге Уставы белән Шилангы авыл жирлеге Башкарма комитеты эшчәнлеген оештыруның гомуми хокукый, оештыру һәм икътисадый принципларын билгели.

Статья 1. Жирлек Башкарма комитеты - Жирлек жирле үзидарәсенәң башкарма-күрсәтмә органы

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Шилангы авыл жирлеге Башкарма комитеты (алга таба - Жирлекнең Башкарма комитеты) Жирлекнең жирле үзидарә башкарма-күрсәтмә органы булып тора.

2. Жирлек Башкарма комитетының рәсми исеме - "Шилангы авыл жирлеге Башкарма комитеты".

3. Жирлекнең Башкарма комитеты Жирлек Советына һәм жирлек халкына хисап тотта һәм аның контролендә була.

4. Жирлекнең Башкарма комитеты юридик зат булып тора, мөһер, бланклар жирлек гербы сурәте төшерелгән һәм үз исеме булган бланклар, шулай ук аңа тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен Россия Федерациясе гербы сурәтләнгән түгәрәк мөһерә бар.

5. Жирлекнең Башкарма комитеты Жирлек исеменнән мөлкәти һәм башка хокуклар һәм бурычлар алырга һәм гамәлгә ашырырга хокуклы.

6. Жирлекнең Башкарма комитеты житәкчесе жирлек эшчәнлегенәң барлык мәсьәләләре буенча Жирлек мәнфәгатьләрен ышанычнамәсез яклай.

7. Жирлекнең Башкарма комитеты идарә итү функцияләрен гамәлгә ашыру өчен төзелә торган муниципаль учреждение булып тора һәм федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә юридик зат буларак дәүләт теркәвенә алынырга тиеш.

8. Жирлек Башкарма комитеты эшчәнлеген тәэмин итү чыгымнары Жирлек бюджетында Россия Федерациясе бюджетлары чыгымнары классификациясе нигезендә аерым юл белән карала.

Статья 2. Жирлек Башкарма комитеты структурасы

1. Башкарма комитет структурасы Башкарма комитет җитәкчесе тәкъдиме буенча Җирлек Советы тарафыннан раслана

2. Җирлек Башкарма комитеты структурасына Башкарма комитет җитәкчесе, аның урынбасары, Башкарма комитетның башка вазыйфай затлары керә.

3. Башкарма комитет эшчәнлегендә ярдәм күрсәтү өчен үз компетенциясенә кертелгән җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү бурычларын хәл итү белән килештерелгән Җирлек Башкарма комитеты карамагында Җирлек Башкарма комитеты җитәкчесе күрсәтмәсе белән координация, эксперт һәм башка иҗтимагый (консультатив) советлар төзелергә мөмкин. Күрсәтелгән советлар Җирлек Башкарма комитеты структурасына керми. Аларда эш җәмәгать башлангычларында алып барыла.

Статья 3. Башкарма комитет вәкаләтләре

1. Җирлек Башкарма комитеты:

1) планлаштыру, бюджет, финанс һәм исәпкә алу өлкәсендә:

- җирлек бюджеты проектын, җирлекнең социаль-иқътисадый үсеш стратегиясе проектын эшләүне тәэмин итә;

- җирлек бюджетын үтәүне, җирлекнең социаль-иқътисадый үсеш стратегиясен гамәлгә ашыруны оештыра;

- җирлекнең иқътисады һәм социаль өлкәсе торышын характерлаучы статистик күрсәткечләр җыюны оештыра һәм күрсәтелгән дәүләт һақимияте органнарына Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә мәгълүмат бирүне оештыра»;

2) җирлек территориясендә муниципаль милеккә идарә итү, предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә:

- җирлекнең муниципаль милкендәге мөлкәт белән идарә итә, муниципаль милек объектларын төзү, сатып алу, алардан файдалану, кушу һәм арендау мәсьәләләрен хәл итә;

- җирлек Советы карары белән билгеләнә торган очракларда җирлек Советының килештерүенә (раславына) муниципаль мөлкәтне читләштерү турында тәкъдимнәр кертә, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында да;

- муниципаль милектәге предприятиеләр, оешмалар белән җирлекнең иқътисадый һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек турында шартнамәләр төзи; җирлек территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек рәвешләрендәге предприятиеләр төзүгә ярдәм итә;

- җирлек Советы билгеләгән тәртип нигезендә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзи, аларның эшчәнлек максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль казна учреждениеләрен финанслауны тәэмин итә, муниципаль учреждениеләрне һәм предприятиеләрне үзгәртеп оештыру һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә билгели һәм аларның җитәкчеләрен биләгән вазыйфасыннан азат итә;

- муниципаль казна учреждениеләре эшчәнлеген финанс ягыннан тәэмин итә һәм бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр тарафыннан муниципаль биремнәрне финанс белән тәэмин итә, шулай ук муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып ала;

- социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларга «Коммерциягә карамаган оешмалар турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 31.1 һәм 31.3 статьяларында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә ярдәм күрсәтә;

3) территориаль планлаштыру, жирдән һәм башка табигый ресурслардан файдалану, әйләнә-тирә табигать мохитен саклау өлкәсендә:

- муниципаль норматив хокукий актлар проектлары буенча гавами тыңлаулар, жәмәгать тыңлаулары оештыра һәм үткәрә;

- халыкка экологик хәл турында хәбәр итә, тиешле органнарға предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның әйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудыручы, табигатьтән файдалану турындагы законнарны бозучы гамәлләре турында хәбәр итә;

- үз белдеге белән төзелгән корылманы жимерү турында, үз белдеге белән төзелгән корылманы жимерү яисә аны капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең жир белән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрендә, территорияне планлаштыру документларында, яисә федераль законнарда билгеләнгән капитал төзелеш объектлары параметрларына туры китерү турындагы Россия Федерациясе граждандык законнары нигезендә карарны кабул итә

4) төзелеш, транспорт һәм элемент өлкәсендә:

- муниципаль торак фондын төзүне һәм карап тотуны оештыра, аның исәбен алып бара, жирлек территориясендә торак төзелеше өчен шартлар тудыруны тәэмин итә;

- жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген гамәлгә ашыра;

- халыкны элемент хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыруны тәэмин итә;

5) авыл хужалыгын һәм эшқуарлыкны үстерү өлкәсендә:

- авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итә;

- кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра;

6) халыкка торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм башка хезмәт күрсәтү өлкәсендә:

- жирлек чикләрендә халыкны су белән тәэмин итүне, суны чыгаруны, халыкны ягулык белән тәэмин итүне Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә оештыра;

- халыкны жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра;

- билгеләнгән тәртиптә социаль наем шартнамәләре буенча бирелә торган торак урыннарына мохтажлар буларак граждандарны исәпкә алуны алып бара;

- мәдәният оешмаларының ялын оештыру һәм халыкны хезмәт күрсәтүләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра;

- жирлек территориясендә физик культураны, мәктәп спортын һәм массакуләм спортны үстерү өчен шартлар тәэмин итә, жирлекнең рәсми физкультура-савыктыру һәм спорт чараларын уздыруны оештыра;

- халыкның күпләп ял итүе өчен шартлар тудыра һәм халыкның күпләп ял итү урыннарын төзекләндерә, моңа граждандарның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр полосаларына иреккә керүен тәэмин итү дә керә;

- ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыра һәм күмү урыннарын карап тотуны тәэмин итә;

- жирлекнең архив фондларын формалаштыра;

7) төзекләндерү өлкәсендә:

- каты коммуналь калдыкларны жыю (шул исәптән аерым туплау) һәм транспортлау эшчәнлеген оештыруда катнаша;

- жирлек территориясен төзекләндерү эшчәнлеген оештыра, жирлекне төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыра;

- адресларга адреслар бирә, адресларны үзгәртә, адресларны юкка чыгара, урам-юл челтәре элементларына (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларынан, региональ яисә муниципальара әһәмияттәге автомобиль юлларынан, муниципаль районның жирле әһәмияттәге жирле юлларынан тыш), жирлек чикләрендә планлаштыру структурасы элементларына исемнәр бирә, мондый исемнәрне үзгәртә, юкка чыгара, мәгълүматны дәүләт адреслы реестрында урнаштыра;

8) гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәэмин итү, халыкны һәм территорияне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә:

- жирлек территориясендә законнарның, дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары актларының үтәлешен, гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәэмин итә;

- билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән судта яки арбитраж судта, жирле үзидарә органнарының һәм дәүләт вазыйфаи затларының, предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның хокукларын бозучы актларына карата шикаять бирә;

- жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданнарга һәм аларның берләшмәләренә ярдәм итә;

- халык дружиналары эшчәнлегә өчен шартлар тудыра;

- жирлекнең торак пунктлары чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын үткәрүне тәэмин итә;

- үз вәкаләтләре чикләрендә һәм билгеләнгән тәртиптә халыкка гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы яки барлыкка килү турында үз вакытында хәбәр итүне һәм мәгълүмат житкәрүне тәэмин итә;

- муниципаль сайлауларны, жирле референдумны, чакыртып алу буенча тавыш бирүне әзерләүне һәм уздыруны жирлек депутаты, жирлекнең сайланулы органы әгъзасы, жирлекнең сайланулы вазыйфаи заты, жирлекнең чикләрен үзгәртү, жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне оештыру һәм матди-техник тәэмин итүне гамәлгә ашыра;

- жыелышлар, митинглар, урам йөрешләре, демонстрацияләр һәм пикетлар уздыруга, спорт, тамаша һәм башка массакуләм иҗтимагый чаралар үткәрүгә бәйлә законнарда каралган чараларны гамәлгә ашыра;

- террорчылыкның асылын һәм аның иҗтимагый иминлеген аңлату буенча мәгълүмати-пропаганда чаралары оештыра һәм үткәрә, шулай ук гражданнарда террорчылык идеологиясен кабул итмәү, шул исәптән мәгълүмати материаллар, басма продукция тарату, аңлату эшләре һәм башка чаралар үткәрү юлы белән оештырыла һәм үткәрә;

- муниципаль милектәге яисә жирле үзидарә органнары карамагындагы объектларның террорчылыктан сакланышына карата таләпләрнең үтәлешен тәэмин итә;

- жирлек территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуға һәм үстерүгә, мигрантларны социаль һәм мәдәни җайлаштыруга, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра;

9) мәдәният, спорт һәм балалар һәм яшьләр белән эшләр өлкәсендә:

- балалар һәм яшьләр белән эшләр чараларын оештыра һәм гамәлгә ашыра.

10) жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен башкару өлкәсендә федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән:

- жирлекнең жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

- дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән матди һәм финанс чараларын исәпкә алып бара һәм тиешле файдалануны тәэмин итә;

- федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;

- жирлекнең жирле үзидарә органнары карамагындагы матди ресурслардан һәм финанс чараларынан аларга тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен өстәмә файдалануны жирлек Советы карарлары нигезендә тәэмин итә;

11) башка вәкаләтләр:

- жирлек башлыгы эшчәнлеген оештыру, хокукый, мәгълүмати, матди-техник һәм башка төрле тәэмин итүне гамәлгә ашыра;

- әлеге Уставның 5 статьясындагы 1 өлешенә 4,9, 8 һәм 19 пунктларында каралган жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итү максатларында жирлек өчен социаль әһәмиятле эшләрне (шул исәптән дежур торуну) ирекле нигездә башкаруга гражданның жәлеп итү турында карар кабул итә һәм аларны үткәрүне оештыра;

- жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча, кануннарда, әлеге Устав тарафыннан кертелгән вәкаләтләрдән тыш, жирлек Советы яисә жирлекнең башка жирле үзидарә органнары компетенциясенә жирлек Советы карарлары белән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

2. Башкарма комитет жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләренә хәл итү буенча түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

- жирлек музейларын төзи;

- жирлектә нотариус булмаган очракта кануннарда каралган нотариаль гамәлләр кыла;

- опека һәм попечительлек эшчәнлеген гамәлгә ашыруда катнаша;

- жирлек территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләренә хокукларын гамәлгә ашыруга бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра;

- Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм жирлек территориясендә миллиәтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыруга ярдәм итә;

- жирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләренә һәм учреждениеләренә мобилизация эзәрләү чараларын оештыруда һәм гамәлгә ашыруда катнаша;

- муниципаль янгын сагын төзи;

- туризмны үстерү өчен шартлар тудыра;

- кеше хокукларын тәэмин итүгә жәмәгать контролен гамәлгә ашыручы һәм мәжбүри тоту урыннарындагы затларга булышлык күрсәтүче иҗтимагый күзәтү комиссияләренә ярдәм күрсәтә;

- инвалидларның иҗтимагый берләшмәләренә, шулай ук инвалидларның гомумроссия иҗтимагый берләшмәләренә «Россия Федерациясендә инвалидларның социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә оешмаларга ярдәм күрсәтә;

- торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча муниципаль торак фондының торак урыннарын гражданның бирә;

- жирлек территориясендә яшәүче хужаларсыз хайваннар белән эш итү эшчәнлеген гамәлгә ашырганда чаралар оештыра;
- "Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында" Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыра.
- инвалидларның, сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затларның физик культурасын һәм спортын үстерүгә, адаптив физик культурага һәм жайлашу спортына ярдәм итә;
- «Кулланучылар хокукларын яклау турында» 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 номерлы Россия Федерациясе Законнда каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыру;
- исерек, наркотик яисә башка токсик исерек затларга ярдәм күрсәтү чараларын күрә;
- Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренең билгеләнгән исемлеге чикләрендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыра.

Статья 4. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе

1. Жирлекнең Башкарма комитетын Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе житәкли.
2. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе әлеге вазыйфага контракт буенча билгеләнүче Жирлекнең жирле үзидарә вазыйфаи заты булып тора.
3. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе үз вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыра.
4. Жирлекнең Башкарма комитеты житәкчесе, укуту, фәнни һәм башка ижат эшчәнлегеннән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә хокуксыз. Шулу вакытта укуту, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый. Башкарма комитет житәкчесе, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительлек яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының башка органнары, аларның структур бүлекчәләре составына керергә хокуклы түгел.

Статья 5. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесен билгеләү тәртибе

1. Жирлек Башкарма комитет житәкчесе итеп билгеләнү конкурс нигезендә уздырыла.
2. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе өчен контракт шартлары Жирлек Советы тарафыннан раслана. Федераль закон яисә Татарстан Республикасы законы белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган очракта, аерым дәүләт вәкаләтләре күченеше контрактка мәжбүри тәртиптә Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән шартлар кертелә.
3. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасына кандидатларның булырга тиеш:
 - югары һөнәри белем;

- кимендә ике ел муниципаль хезмәт стажы яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча кимендә дүрт ел эш стажы;

- Жирлек Советы карары белән билгеләнә торган Башкарма комитет житәкчесенәң вазыйфаи бурычларын үтәү өчен кирәкле күләмдә эшлекле сыйфатлар һәм күнекмәләр.

4. Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын биләүгә конкурс Жирлек Советы Уставы һәм карары белән билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

5. Конкурс шартлары, аны уздыру датасы, вакыты һәм урыны турында белешмәләр, контракт проекты конкурс уздырылган көнгә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча массакүләм мәгълүмат чараларына бастырып чыгарылырга тиеш.

6. Конкурсны үткәрү өчен конкурс комиссиясе төзелә. Конкурс комиссиясе әгъзаларының гомуми саны Жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

8. Конкурс комиссиясе әгъзаларының яртысы - Жирлек Советы, ә икенче яртысы - Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан билгеләнә.

9. Башкарма комитет житәкчесе вазифасына конкурс нәтижеләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатлар арасынан Жирлек Советы рәисе итеп билгеләнә.

10. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе белән контракт Жирлек Башлығы белән төзелә.

Статья 6. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе вәкаләтләре срогы

1. Жирлекнең Башкарма комитеты житәкчесе белән килешү затны жирлек Башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасына билгеләү турында карар кабул иткән жирлек Советы вәкаләтләре чорына (яңа чакырылыш Советы эшли башлаган көнгә кадәр), әмма кимендә ике елга төзелә.

2. Жирлек Советының вәкаләтләре чоры тәмамлангач, жирлек Башкарма комитеты житәкчесе үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны билгеләнгән тәртиптә жирлек башкарма комитетының яңа житәкчесе билгеләнгәнче дөвам итә.

Статья 7. Башкарма комитет житәкчесе вәкаләтләре

Башкарма комитет житәкчесе:

1) авыл жирлеге башкарма комитеты эшчәнлегенә бер житәкчелек принципларында житәкчелек итә һәм авыл жирлеге Башкарма комитетының үз компетенциясенә кергән вәкаләтләрен үтәвә өчен шәхси җаваплылык тотат;

2) жирлек Советы, жирлек башлығы, жирлекнең жирле үзидарәсенәң башка органнары һәм башка муниципаль берәмлекләр, дәүләт хакимияте органнары, гражданныр һәм оешмалар белән мөнәсәбәтләрдә жирлекнең башкарма комитеты тәкъдим итә;

3) жирлек Советы каравына жирлек бюджеты проектын һәм аның үтәләше турындагы хисапларны тәкъдим итә;

4) жирлек Советы каравына жирлекне комплекслы социаль-икътисадый үстерү планнары һәм программалары проектларын һәм аларның үтәләше турындагы хисапларны тәкъдим итә;

5) жирлек Советы раславына жирлек башкарма комитеты структурасы проектын кертә, жирлек муниципаль учреждениеләренең структурасын һәм штат расписаниесен раслай;

6) үз вазыйфасына билгеләп куя һәм муниципаль хезмәткәрләрне һәм жирлек башкарма комитетының башка хезмәткәрләрен вазыйфаларыннан азат итә, аларның эшчәнлеген тикшереп тора, кызыксындыру һәм дисциплинар җаваплылык чараларын күрә;

7) үз вәкаләтләре чикләрендә расланган бюджет нигезендә жирлек чаралары белән эш итә;

8) жирлекнең жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра һәм (яисә) жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашыруны тәэмин итә, аларны үтәү өчен шәхси җаваплылык тота; тиешле законнар нигезендә һәм үтәгәндә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйлә мәсьәләләр буенча хокукый актлар чыгара;

9) жирлек Башкарма комитеты компетенциясенә кертелгән жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча хокукый актлар, шулай ук жирлек башкарма комитеты эшен оештыру мәсьәләләре буенча хокукый актлар чыгара;

10) жирлек Советына контрольлек итүче һәм хисап бирүче, үз эшчәнлегенә һәм башкарма комитет эшчәнлегенә нәтиҗәләре турында, шул исәптән жирлек Советы тарафыннан куелган мәсьәләләргә хәл итү турында еллык хисапларны жирлек Советына тапшыра;

11) жирлек Башкарма комитеты эшчәнлегенә турында халыкка даими мәгълүмат бирә, жирлек Башкарма комитеты хезмәткәрләре тарафыннан гражданның кабул итүне оештыра, айга кимендә бер тапкыр гражданның шәхси кабул итүне гамәлгә ашыра, гражданның тәкъдимнәрен, гаризаларын һәм шикаятләрен карый, алар буенча карарлар кабул итә;

12) дәүләт һәм башка органнарда, жирлекнең Башкарма комитеты исемнән жирлек мәнфәгатьләрен тәэмин итү һәм яклау чараларын күрә, судка гариза бирә, ышанычнамәләр бирә;

13) жирлек Советы раславына жирлек Башкарма комитеты органнары турындагы нигезләмәләр проектларын тәкъдим итә;

14) муниципаль учреждение җитәкчеләрен вазыйфага билгели һәм вазыйфадан азат итә;

15) законнар, әлеге Устав, жирлек Советы карарлары һәм контракт төзелгән карарлар нигезендә башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыра.

Статья 8. Вәкаләтләргә вакытыннан алда туктату

1. Жирлек Башкарма комитеты җитәкчесе вәкаләтләргә түбәндәге очракларда вакытыннан алда туктатыла:

1) үлем;

2) үз теләгә белән отставка;

3) әлеге статьяның 2 пункты нигезендә контрактны өзү;

4) гамәлдәге законнар нигезендә вазыйфасыннан ваз кичү;

5) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип танылса;

6) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылса яисә вафат дип игълан ителсә;

7) аңа карата судның гаепләү карары законлы көченә керү;

8) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәү урынына чыгу;

9) Россия Федерациясе гражданлыгы яки чит ил гражданлыгы - аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы туктатылу, чит ил дәүләтенәң гражданлыгы (гражданлыгы) булу яисә чит ил дәүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ яисә Россия Федерациясе халыкара килешүе нигезендә Россия Федерациясе халыкара килешүе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы чит ил гражданыны, әгәр Россия Федерациясе халыкара килешүендә башкасы каралмаган булса;

10) хәрби хезмәткә чакыру яисә аны алыштыра торган альтернатив граждан хезмәтенә алыну;

11) федераль законнар нигезендә гамәлгә ашырыла торган жирлекне үзгәртеп кору, шулай ук жирлек бетерелгән очракта;

12) жирлек чикләрен үзгәртү нәтижәсендә жирлек сайлаучылары санын 25 проценттан артыгракка арттыру;

2. Башкарма комитет житәкчесе белән контракт яклар килешүе буенча яисә гариза нигезендә суд тәртибендә өзелергә мөмкин:

1) жирлек Советы яисә жирлек башлыгы контракт шартларын жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итүгә кагылышлы өлешендә бозуга бәйле рәвештә, шулай ук Уставның 50 статьясында билгеләнгән чикләүләргә үтәмәүгә бәйле рәвештә;

2) Татарстан Республикасы Раисе - контрактның Районның жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга кагылышлы өлешендә шартларын бозуга бәйле рәвештә, шулай ук Уставның 50 статьясында билгеләнгән чикләүләргә үтәмәүгә бәйле рәвештә;

3) Башкарма комитет житәкчесе - жирлекнең жирле үзидарә органнары һәм (яисә) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары контракты шартлары бозылуга бәйле рәвештә.

Коррупциягә каршы тору турында"2008 елның 25 декабрәдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон белән, "Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту турында" 2012 елның 3 декабрәдәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, "Аерым категория затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (вкладлар) ачуны һәм аларга ия булуны, акчалата средстволарны һәм кыйммәтле әйберләргә саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яки) алардан файдалануны тыю турында" 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләргә, тыюларны үтәмәү, бурычларны үтәмәү сәбәпле, жирлекнең Башкарма комитеты житәкчесе белән Контракт Татарстан Республикасы Раисе гаризасы нигезендә суд тәртибендә өзелергә мөмкин.

Статья 9. Жирлек Советы, Жирлек башлыгы һәм Жирлек Башкарма комитетының үзара хезмәттәшлеге нигезләре

1. Устав тарафыннан билгеләнгән вәкаләтләргә бүлү нигезендә Жирлек Советы, Жирлек башлыгы һәм Жирлекнең Башкарма комитеты үз вәкаләтләрен мөстәкыйль башкара.

2. Жирлек Советы һәм Жирлек башкарма комитеты Жирлекнең икътисадый һәм социаль үсеше процесслары белән нәтижәле идарә итү максатларында һәм аның

халкы мәнфәгатьләрендә законнарда, әлеге Устав билгеләгән рәвешләрдә үзара хезмәттәшлек итәргә тиеш.

3. Жирлек советы һәм Жирлек Башкарма комитеты кабул ителгән хокукый актларны имзаланган көннән алып жиде көн эчендә бер-берсенә юллылар.

4. Жирлек Советы, Жирлек башлыгы жирлек Башкарма комитеты житәкчесенә жирлек Башкарма комитеты житәкчесенә, жирлек Башкарма комитетының башка вазифаи затларының хокукый актларын кабул итү, гамәлдән чыгару, үзгәртү яки тулыландыру турында тәкъдим белән мәрәжәгать итәргә, шулай ук аларны суд тәртибендә шикаять итәргә хокуклы.

5. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе Жирлек Советына, Жирлек башлыгына Жирлек Советының хокукый актларын кабул итү, бетерү, үзгәртү яисә тулыландыру турындагы тәкъдим белән мәрәжәгать итәргә хокуклы, шулай ук аларга суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

6. Жирлек башлыгы Башкарма комитет житәкчесенә Жирлек Советының эш планнары һәм Жирлек Советы карарлары проектларын Жирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә жиберә.

7. Жирлек Советы һәм аның органнары утырышларында, Жирлек башлыгы үткәрә торган утырышларда киңеш бирү тавышы хокукына ия Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе, аның урынбасары яисә алар вәкаләт биргән затлар катнашырга хокуклы. Жирлек Башкарма комитеты вазифаи затлары язма чакыру булганда жирлек Советы утырышларында катнашырга тиеш.

8. Жирлек башлыгы, жирлек Советы депутатлары Башкарма комитет житәкчесе үткәрә торган утырышларда катнашырга хокуклы.

Статья 10. Жирлек Башкарма комитеты эшчәнлегенә карата Совет тарафыннан контроль функцияләр башкару.

1. Жирлек Советы Жирлек территориясендә Устав нигезләмәләренең, Жирлек Советы тарафыннан кабул ителә торган норматив актлар нигезләмәләренең үтәлешен, Жирлек бюджетының үтәлешен, бюджеттан тыш фондлар акчаларыннан файдалануны, Жирлекне үстерү программаларыннан, жирлек Башкарма комитеты һәм аның Житәкчесе эшчәнлеген тикшереп тора.

2. Жирле үзидарә органнары тарафыннан Жирлек органнары һәм аларның вазифаи затлары тарафыннан кануннар, Устав һәм башка муниципаль хокукый актлар бозылу фактлары ачыкланган очракта, Жирлек Советы карары белән, депутатлар арасыннан Жирлек башлыгы күрсәтелгән фактларны тикшерү өчен вакытлы контроль комиссияләре төзелергә мөмкин.

3. Жирлек Советы карары, Жирлек башлыгы карары нигезендә Жирлек бюджеты акчаларыннан максатчан файдалануга, муниципаль мөлкәттән файдалануның нәтижәлелегенә, шулай ук Жирлек Башкарма комитетының финанс-хужалык эшчәнлегенә башка мәсьәләләренә тикшерүләр (ревизияләр) үткәрелергә мөмкин. Тикшерүләр (ревизияләр) үткәргә бәйсез аудиторлар, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белгечләре билгеләнгән тәртиптә жәлеп ителергә мөмкин.

4. Жирлекнең башкарма комитеты, аның житәкчесе, предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар, вазифаи затлар, территориаль ижтимагый үзидарә органнары, әгәр закон белән башкача билгеләнмәгән булса, Жирлек Советы, аның контроль комиссиясе, Жирлек Советы депутаты мәрәжәгәте буенча Жирлек Советы карамагына кагылышлы мәсьәләләр буенча сорала торган мәгълүматны бирергә, ә законнарны, муниципаль хокукый актларны бозган очракта, хокук бозуларны һәм

хокук бозуларны бетерү өчен кичекмәстән чаралар күрергә тиеш гаепле кешеләрне жаваплылыкка тарту.

5. Жирлек Советы контроль функцияләрен гамәлгә ашырганда Жирлек Башкарма комитетының финанс-хужалык һәм башкарма-боеру эшчәнлегенә тыкшынырга хокуклы түгел.

Статья 11. Жирлек Башкарма комитетының хокукий актлары

Жирлек Башкарма комитеты үзенә йөкләнгән вәкаләтләрне үтәү йөзеннән түбөндәге муниципаль хокукий актлар чыгара:

1. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе - Жирлек Башкарма комитетының карарлары һәм күрсәтмәләре.

2. Жирле үзидарәнең башка вазыйфаи затлары Жирлекләр үзләренең статусын билгеләүче Устав, башка муниципаль хокукий актларда билгеләнгән үз вәкаләтләре чикләрендә күрсәтмәләр һәм боерыклар чыгара.

3. Жирле салымнарны һәм җыемнарны билгеләүне, үзгәртүне һәм юкка чыгаруны, Жирлек бюджеты акчаларыннан чыгымнарны гамәлгә ашыруны күздә тоткан Жирлек Советы карарлары Жирлекнең Башкарма комитеты житәкчесе инициативасы буенча яисә аның бәяләмәсе булганда гына Жирлек Советы каравына кертелергә мөмкин. Күрсәтелгән йомгаклау Жирлек Башкарма комитетына карар проекты тәкъдим ителгән көннән алып утыз көн эчендә Жирлек Советына тапшырыла.

4. Законнарда, Жирлек Советының Уставында һәм карарларында билгеләнгән Жирлек Башкарма комитеты вәкаләтләре чикләрендә жирле өһемияттәге мәсьәләләр һәм жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча карарлар чыгара, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән Жирлек Башкарма комитетының эшен оештыру мәсьәләләре буенча күрсәтмәләр чыгара.

5. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе, жирле үзидарәнең башка вазыйфаи затларының хокукий актлары, әгәр актлар үзләре тарафыннан билгеләнмәгән булса, аларга имза салынган көннән үз көченә керә.

6. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе кабул иткән норматив хокукий актлар, федераль закон белән таратылуы чикләнгән белешмәләр булган муниципаль хокукий актлардан яисә аларның аерым нигезләмәләреннән тыш, имза салган көннән алып жиде көн эчендә рәсми рәвештә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш.

Статья 12. Башкарма комитетның муниципаль милектәге предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән элемтә

Жирлек Башкарма комитетының муниципаль милектәге предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар белән, шулай ук физик затлар белән мөнәсәбәтләре, федераль законда, Татарстан Республикасы законында башкасы билгеләнмәгән булса, шартнамәчел нигездә төзелә.

Статья 13. Бюджет проектын төзү

1. Жирлек бюджет проектын тәзү Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә кабул ителә торган федераль законнар нигезендә Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2. Жирлекнең Башкарма комитеты чираттагы финанс елына Жирлек Советы каравына жирле бюджет турында карар проектын бу елның 15 ноябреннән дә соңга калмыйча кертә. Жирлек бюджеты турындагы карар проекты белән бер үк вакытта чираттагы финанс елына һәм план чорына Жирлек Советына түбәндәгеләр тапшырыла:

- жирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;
- агымдагы финанс елының узган чорында жирлекнең социаль-иқтисади үсешенең яқынча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-иқтисади үсешенең көтелүче нәтижәләре;
- жирлекнең социаль-иқтисади үсеше фаразы;
- чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең берләштерелгән бюджетының төп характеристикаларын фаразлау (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты));
- жирлек бюджеты проектына аңлатма язуы;
- бюджетара трансфертларны бүлү методикалары (методикалар проектлары) һәм исәп-хисаплар;
- елның 1 гыйнварына, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының елдан-ел артуыннан соң килүче муниципаль эчке бурычның югары чиге;
- агымдагы финанс елына бюджетның көтелүче үтәлешен бәяләү;
- жирлек Советы, жирлекнең Ревизион комиссиясе тарафыннан күрсәтелгән органнарның күрсәтелгән бюджет сметаларына карата жирлекнең башкарма комитеты белән каршылыklar барлыкка килгән очракта тапшырыла торган бюджет сметалары проектлары;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексында һәм әлеге Устав тарафыннан билгеләнгән башка документлар һәм материаллар.

Бюджет турында карар проектына бюджет ассигнованиеләрен муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программада каралмаган юнәлешләре буенча бүлү бюджеты турында карар кабул ителгән очракта, муниципаль программалар паспорты бирелә.

Бюджет турында карар проекты бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү белән кушымта булмаса, бюджет чыгымнары классификациясе бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү белән кушымта бюджет турындагы карар проектына аңлатма язуына кушымта составына кертелә.

Статья 14. Муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен сатып алулар

1. Муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алулар «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 05 маендагы 44-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу жирлек бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

Статья 15. Гражданнарның үзара салым акчалары

1. Гражданнарның үзара салым акчалары дигәндә гражданнарның жирле әһәмияттәге конкрет мәсьәләләрне хәл итү өчен гамәлгә ашырыла торган бер тапкыр түләүләре аңлашыла. Гражданнарның үзара салымы тәртибендә түләүләр күләме Жирлек составына керүче һәм жирлек составына керүче жирлек (торак пункт (яисә аның территориясенә бер өлешә) халкының гомуми санының (жирлек составына керүче торак пункт) һәм түләүләр күләме киметелергә мөмкин булган аерым категорияләреннән тыш, абсолют зурлыкта жирлек (торак пункт) халкы өчен (торак пункт) бертигез дәрәжәдә билгеләнә.

Өлешә статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән гражданнарның бер мәртәбә бирелә торган түләүләрен кертү һәм куллану мәсьәләләре жирле референдумда хәл ителә, ә “Россия Федерациясендә жирле үзидарәнә оештыруның гомуми принциплары турында” Федераль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешенә 4, 4.1 һәм 4.3 пунктларында гражданнар җыенында каралган очрақларда хәл ителә.

Совет рәисә,
Югары Ослан муниципаль районы
Шилангы авыл җирлегә башлығы

В.В.Майоров